

Józef Wroceński

Laudacja na cześć Ks. Prof. dr. hab. Wojciecha Góralskiego z okazji wręczenia Księgi Pamiątkowej

---

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 52/3-4, 5-17

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WRĘCZENIE KSIĘGI PAMIĄTKOWEJ

Prawo Kanoniczne
52 (2009) nr 3-4

KS. JÓZEF WROCEŃSKI SCJ

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

LAUDACJA NA CZEŚĆ KS. PROF. DR. HAB. WOJCIECHA GÓRALSKIEGO Z OKAZJI WRĘCZENIA KSIĘGI PAMIĄTKOWEJ

Ekscelencje,
Czcigodny Księżu Profesorze Jubilacie,
Szanowni Państwo,

W dniu dzisiejszym Wydział Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego wyraża szacunek i uznanie dla swego znakomitego Profesora i byłego Dziekana ks. prof. dr hab. Wojciecha Góralskiego. Wręczając Jubilatowi Księgę Pamiątkową pragniemy tym samym wyrazić Mu ogromną wdzięczność za Jego ofiarną pracę dla dobra Wydziału, a także docenić zasługi i osiągnięcia na polu naukowo-dydaktycznym.

Nie jest rzeczą łatwą w kilkunastu minutach ująć Twoje, Księżu Profesorze, olbrzymie zasługi dla Kościoła, państwa polskiego i dwóch uniwersytetów. Ze względów czasowych jestem zmuszony przedstawić je w ogólnym zarysie. Aby jednak niczego ważnego nie pominąć, lecz z należytą atencją wyartykułować, skupię się, na czterech zasadniczych tematach, mianowicie: na Twojej osobie, działalności naukowo-dydaktycznej, działalności naukowo-badawczej i organizacyjnej.

1. Osoba dzisiejszego Jubilata

Wojciech Góralski, syn Jerzego i Kazimieri z domu Grzesiak, urodził się 19 lutego 1939 roku w Poznaniu, w rodzinie oficera Wojska Polskiego. Okres okupacji niemieckiej przeżył w Ślepkowie k. Płocka, rozpoczynając w 1945 roku naukę w pobliskim Ciół-

kwie, którą kontynuował w Radzanowie k. Płocka, a następnie (od 1948 r.) w Szkole Podstawowej nr 3 w Płocku. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku w 1955 r., wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w tym mieście. Po ukończeniu studiów filozoficzno-teologicznych, w dniu 20 sierpnia 1961 r. (mając lat 22) przyjął w katedrze płockiej, z rąk biskupa Tadeusza Pawła Zakrzewskiego, święcenia kapłańskie. Skierowany przez tegoż biskupa płockiego na studia prawa kanonicznego do Rzymu nie otrzymał paszportu, w związku, z czym rozpoczął je w 1961 r. na Wydziale Prawa Kanonicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Zamiłowanie do prawa kanonicznego zawdzięcza swojemu profesorowi, znakomitemu kanoniście, ks. dr. Wacławowi Jezuskowi, ówczesnemu rektorowi seminarium.

Po ukończeniu studiów w 1964 r. uzyskał stopień magistra i licencjata prawa kanonicznego na podstawie pracy pt. *Powstanie pułtuskiej kapituły kolegiackiej i jej organizacja prawna w świetle dokumentu erekcyjnego. Studium historyczno-prawne*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. Aleksego Petraniego. Bezpośrednio po studiach został mianowany przez biskupa płockiego Bogdana Sikorskiego notariuszem Kurii Diecezjalnej, a następnie wicekanclerzem, pełniąc jednocześnie funkcję drugiego ojca duchownego w Niższym Seminarium Duchownym oraz sędziego w Sądzie Biskupim. W 1965 roku uzyskał w KUŁ stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego na podstawie rozprawy pt. *Kapituła kolegiacka w Pułtusk, powstanie, organizacja prawna, działalność. Studium historyczno-prawne*, przygotowanej pod kierunkiem ks. prof. dr. Aleksego Petraniego. W lutym 1967 roku wyjechał na dalsze studia do Rzymu. Ukończył tutaj dwa lata Studium Rotalnego oraz uzyskał dyplom Studium Administracji Kościelnej przy Kongregacji Duchowieństwa, uczęszczał także na wykłady i seminaria Wydziału Obojga Praw Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego. Ukończył w tym czasie kursy języka włoskiego i francuskiego, odbył pielgrzymkę do Ziemi Świętej oraz kilkadziesiąt podróży zagranicznych.

Po powrocie do kraju w lipcu 1969 r. kontynuował pracę w Kurii Diecezjalnej, otrzymując nominację na jej kanclerza i pełniąc jednocześnie funkcję obrońcy węzła małżeńskiego w Sądzie Biskupim. Od 1984 roku został mianowany ponownie sędzią diecezjalnym.

W swojej diecezji pełnił wiele różnych funkcji i posług. I tak w latach 1970-1973 był jednocześnie nauczycielem w miejscowym Niższym Seminarium Duchownym, a w latach 1970-1972 także kapłanem Domu Prowincjalnego Sióstr Służek NMP Niepokalanej w Płocku. W latach 1974-1975 pełnił ponadto funkcję wicedyrektora Studium Teologiczno-Pastoralnego Diecezji Płockiej (Punkt Konsultacyjny ATK), a w latach 1971-1974 był diecezjalnym dyrektorem ds. misji. W 1974 roku został powołany przez kard. Stefana Wyszyńskiego na konsultora Trybunału Prymasa Polski ds. *super rato*, pełniąc tę funkcję aż do zniesienia Trybunału w 1988 r. W latach 1987-1991 był sekretarzem generalnym 42. synodu płockiego, a w latach 1989-1991 wiceprzewodniczącym Komisji *Prawo kanoniczne* II Polskiego Synodu Plenarnego. W latach 1989-1999 był wiceprzewodniczącym Komisji ds. Koordynacji Prac II Polskiego Synodu Plenarnego w diecezji płockiej.

Podczas czterech kadencji, od 1980 r. był członkiem Rady Kapłańskiej diecezji płockiej, jest nim również aktualnie od 2007 roku. Podczas dwóch kadencji, od 1992 r. był także członkiem Kolegium Konsultorów, jest nim i w kadencji bieżącej. W latach 1974-1984 należał do zespołu cenzorów diecezjalnych. W latach 1991-1999 pełnił funkcję wicepostulatora w procesie beatyfikacyjnym abpa Antoniego Juliana Nowowiejskiego i bpa Leona Wetmańskiego, a w latach 1991-1995 był asystentem kościelnym Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej. W latach 1996-1999 należał do Rady Głównej Akcji Katolickiej Diecezji Płockiej, a w latach 1993-2000 sprawował funkcję diecezjalnego duszpasterza prawników. Od 1988 roku jest członkiem Diecezjalnej Komisji Wydawniczej, a od 1989 roku Diecezjalnej Komisji ds. Katedry. Od 2007 roku jest opiekunem duchowym Koła Płockiego Stowarzyszenia Apostołów Bożego Miłosierdzia *Faustinum*.

W 1984 roku został mianowany kanonikiem gremialnym płockiej kapituły katedralnej, a od 2005 r. jest jej prałatem-dziekanem. Rok później został mianowany prałatem honorowym Jego Świątobliwości. W 2004 roku zaś, na wniosek bpa Stanisława Wielgusa, otrzymał od papieża Jana Pawła II godność protonotariusza apostolskiego *supra numerum*.

Po opublikowaniu kilkunastu prac oraz przygotowaniu rozprawy habilitacyjnej pt. *Kapituła katedralna w Płocku XII-XVI w. Studium z dziejów organizacji prawnej kapituł polskich*, wydanej

w 1979 r., a następnie po odbyciu kolokwium habilitacyjnego przed Radą Wydziału Prawa Kanonicznego KUL, w dniu 15 czerwca 1977 roku otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. Zatwierdzenie uchwały Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego nastąpiło 23 listopada 1977 roku.

W 1983 roku, zgodnie z ówczesnym stanem prawnym, otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w roku 1989 tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

Otrzymał następujące odznaczenia i wyróżnienia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1999), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2003), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2005), Medal za zasługi dla Miasta Płocka (1990), Medal *Mater Verbi* (2005), Płocczanin Roku 2004, Nagroda im. Włodzimierza Pietrzaka (2005), Nagroda Rektora KUL (1978), trzykrotnie Nagroda Rektora UKSW (1997, 1999, 2008).

2. Działalność naukowo-dydaktyczna

Nasz Czcigodny Jubilat już prawie 40 lat zajmuje się dydaktyką. Rozpoczął ją w 1970 roku od pracy w Wyższym Seminarium Duchownym w Płocku, podejmując wykłady prawa kanonicznego, a następnie także prawa wyznaniowego oraz prowadząc seminarium magisterskie.

W latach 1972-1977 oraz 1978-1984 należał do grona wychowawców seminaryjnych, a w latach 1984-1986, z nominacji biskupa płockiego Zygmunta Kamińskiego był rektorem Wyższego Seminarium Duchownego. W uczelni tej pracuje do dziś, jako profesor prawa kanonicznego, prowadząc także seminarium magisterskie.

W roku 1977 został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL. Po otrzymaniu w 1978 roku stanowiska docenta prowadził zajęcia (wykłady i seminaria) z zakresu historii kościelnego prawa polskiego, sakramentologii i metodologii prawa kanonicznego.

W 1985 roku otrzymał Katedrę Kościelnego Prawa Małżeńskiego i Rodzinnego, a w 1989 został kierownikiem Sekcji Prawa Kanonicznego na Wydziale Prawa Kanonicznego i Świeckiego. W latach 1988-1996 był kierownikiem Działu Redakcyjnego *Prawo kościelne* Encyklopedii Katolickiej KUL, a w latach 1983-1987 wiceprzewod-

niczącym Wydziału Teologiczno-Kanonicznego Towarzystwa Naukowego KUL. Po otrzymaniu od uczelni stypendium naukowego, w latach 1986-1987 odbywał staż naukowy na Katolickim Uniwersytecie w Mediolanie, wygłaszając na Wydziale Prawa tegoż Uniwersytetu serię wykładów.

Po 19 latach pracy naukowo-dydaktycznej w KUL, w roku 1996 ks. prof. Góralski rozpoczął analogiczną pracę w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Zatrudniony na Wydziale Prawa Kanonicznego, na stanowisku profesora zwyczajnego, otrzymał tu kierownictwo Katedry Kościelnego Prawa Małżeńskiego i Rodzinnego

Na Wydziale Prawa Kanonicznego prowadzi wykłady i seminaria z zakresu kanonicznego prawa małżeńskiego i rodzinnego na obydwu specjalnościach: kanonicznej i kanoniczno-cywilnej.

Przez trzy lata kierował Katedrą Prawa Kanonicznego na Wydziale Prawa, aktualnie Prawa i Administracji UKSW.

W latach 1995-2004 ks. Góralski był profesorem w Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych Politechniki Warszawskiej, Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny w Płocku. Ponadto, w latach 1993-1994 wykładał prawo kanoniczne na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, a w latach 1991-1993 na Wydziale Prawa Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, a w latach 1998-2000 na Wydziale Prawa Wyższej Szkoły Handlu i Prawa w Warszawie. W latach 1994-1996 był profesorem prawa kanonicznego w nowo powstałym Wyższym Seminarium Duchownym w Łowiczu.

W zakresie kształcenia kadry naukowej legitymuje się wypromowaniem 23 doktorów i 205 magistrów. Napisał też szereg recenzji magisterskich, doktorskich, habilitacyjnych i wydawniczych. Występował też jako recenzent w przewodach o tytuł naukowy.

3. Działalność naukowo-badawcza

W pracy naukowej, podjętej po uzyskaniu w 1965 r. stopnia naukowego doktora nauk prawnych, ks. prof. W. Góralski skupia swoją uwagę głównie na trzech następujących obszarach badawczych: 1) historia prawa kanonicznego; 2) kanoniczne prawo małżeńskie i rodzinne; 3) prawo konkordatowe.

Zakres zainteresowań Księdza Profesora w każdym z tych obszarów ilustruje wykaz publikacji obejmujący łącznie blisko 900 prac.

Co się zaś tyczy samego wkładu w rozwój nauki prawa, wniesionego przez Jubilat w tych publikacjach, wymaga to bardziej szczegółowego omówienia. Z powodu ram czasowych znów jest zmuszony ograniczyć się do najważniejszych kwestii.

W dorobku naukowym z zakresu historii prawa kanonicznego znajdują się prace odnoszące się do dwóch następujących pól badawczych: historia instytucji prawa kanonicznego oraz historia ustawodawstwa kościelnego.

Szczególnym przedmiotem badań dotyczących historii instytucji prawa kanonicznego stały się kapituły: kolegiackie i katedralne. Jedne i drugie odegrały – szczególnie do XVI w. – znaczącą rolę nie tylko w strukturach diecezji i w życiu kościelnym, lecz także w kształtowaniu kultury umysłowej, obyczajów czy stosunków społecznych.

Szereg prac Jubilat poświęcił kapitule kolegiackiej w Pułtusk, jednej z bardziej wyróżniających się aktywnością korporacji kanonicznych w kraju. W pracach tych ukazał wyjątkową rolę kapituły pułtuskiej, polegającą na pełnieniu przez nią *de facto* roli senatu biskupiego, w stosunku do innych kapituł kolegiackich w Polsce. Prace te umożliwiły pełniejsze spojrzenie na miejsce i rolę tego rodzaju kolegów kapitulnych w Kościele polskim, szczególnie w XV i XVI stuleciu.

Przedmiotem szczegółowych badań stała się poza tym organizacja prawna kapituły katedralnej w Płocku od czasu jej powstania, tj. od XII wieku do XVI wieku. Badania te, a ich wyniki zostały opublikowane w kilku rozprawach, powiększają stan wiedzy prawniczej na temat kapituł polskich, tym bardziej, że wprowadzają one szereg korektur w stosunku do ustaleń innych zasłużonych badaczy na tym polu.

W obszarze historii ustawodawstwa kościelnego, uwaga badawcza ks. Wojciecha Góralskiego skupia się przede wszystkim na polskim ustawodawstwie synodalnym. Blisko 20 prac zostało poświęconych dawnym, przedrozbiorowym synodom płockim, zwłaszcza potrydenckim. W pracach tych, opartych na niewykorzystanym dotąd materiale źródłowym, Jubilat ukazał złożony problem przyswajania sobie przez Kościół w Polsce reformy Soboru Trydenckiego. Liczącym się wkładem w rozwój badań w tej dziedzinie pozostaje wydanie przez Ks. Profesora nieznanych dotąd nauce historii prawa statutów synodu płockiego z 1698 roku. W nurcie badań nad

dawnymi synodami polskimi na uwagę zasługuje szereg publikacji poświęconych dawnym synodom ogólnopolskim: legackim i prowincjalnym. Prace te znamionuje wnikliwa, niedokonana dotąd w takiej mierze, analiza źródeł oraz odnoszenie norm synodalnych do obowiązującego w danym okresie prawa powszechnego. W badaniach nad synodami rodzimymi Jubilat zwrócił następnie uwagę na okres międzywojenny, szczególnie zaś na pierwszy polski synod plenarny z 1936 roku. Prace z tego zakresu stanowią rezultat kwerendy przeprowadzonej w Archiwum Kongregacji Duchowieństwa w Rzymie, gdzie w oparciu o dokumentację synodu udało się ustalić jego dokładny przebieg, skorygować błędnie podawaną datę tego zgromadzenia, wreszcie wskazać na ostatnią fazę kształtowania się definitywnego tekstu uchwał synodalnych, co nieznane było dotąd w nauce prawa kanonicznego.

Zainteresowania problematyką dawnych synodów polskich przeniósł ks. W. Góralski także na synody odbywane po Soborze Watykańskim II, dopatrując się tutaj pewnej analogii w stosunku do okresu potrydenckiego: jak niegdyś, po Soborze w Trydencie wdrażano w życie poszczególnych diecezji reformatorskie dekryty soborowe, tak również po zakończeniu Vaticanum II rozpoczął się w Kościele polskim żmudny okres recepcji reformy i odnowy w duchu nauki i wskazań tego soboru. Eksploracja badawcza uchwał blisko czterdziestu polskich synodów odbytych po Soborze Watykańskim II zaowocowała kilkunastoma pracami w tym obszarze tematycznym, a także opracowaniem – na sugestię Profesora i pod jego opieką naukową – kilkunastu rozpraw doktorskich i kilkudziesięciu prac magisterskich.

W dorobku naukowym Jubilata z zakresu historii ustawodawstwa kościelnego znajdują się następnie prace poświęcone reformistycznym synodom mediolańskim okresu wczesnotrydenckiego, stanowiące owoc półrocznej kwerendy odbywanej w archiwach i bibliotekach Mediolanu. Walor tych publikacji tkwi głównie w tym, iż Mediolan – w czasach kard. K. Boromeusza – stanowił główny ośrodek reformy trydenckiej oddziałujący szeroko na Europę, w tym także na Polskę. Na kanwie kościelnego ustawodawstwa mediolańskiego z czasów kard. K. Boromeusza udało się Jubilatowi wykazać, chociażby na przykładzie synodu plockiego, jego wpływ na potrydenckie ustawodawstwo synodalne w Polsce. W nurcie zainteresowań ks. W. Góralskiego historią ustawodawstwa koś-

cielnego znalazły się także studia poświęcone trwającej blisko 20 lat procedurze rewizji i kodyfikacji prawa kanonicznego po Soborze Watykańskim II. W kilkunastu pracach ukazana została ewolucja norm prawnych zawartych w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1917 r. w odniesieniu do szeregu dziedzin tego prawa, głównie administracyjnego oraz małżeńskiego i rodzinnego.

W obszarze zainteresowań Profesora zwróconych ku kanonicznemu prawu małżeńskiemu i rodzinnemu znajduje się przede wszystkim tematyka zgody małżeńskiej i innych zagadnień.

Szczegółowe badania Jubilata w zakresie kanonicznej zgody małżeńskiej, będącej przyczyną sprawczą zawarcia małżeństwa, dotyczą zarówno natury i przedmiotu konsensu, jak i tytułów nieważności małżeństwa, odnoszących się do niezdolności do powzięcia tegoż konsensu, jego wad oraz jego braku.

W rzędzie kilkudziesięciu prac odnoszących się do powyższej problematyki, cztery należy wskazać jako najbardziej znaczące. I tu pozwolę sobie je przywołać: *Kanoniczna zgoda małżeńska (kanony 1095 – 1103)*, Gdańsk 1991, ss. 282; *Matrimonium facit consensus. Z orzecznictwa Roty Rzymskiej w sprawach o nieważność małżeństwa z tytułów dotyczących zgody małżeńskiej (1984 – 1997)*, Warszawa 2000, ss. 396; *Niezdolność konsensualna do zawarcia małżeństwa kanonicznego (kan. 1095, nn. 1 – 3 KPK)*, Warszawa 2001, ss. 468; *Nieważność małżeństwa zawartego pod wpływem podstępu (kan. 1098 Kodeksu Prawa Kanonicznego)*, Warszawa 2004, ss. 292 (współautorem dwóch ostatnich jest ks. prof. dr hab. G. Dzierżon).

Pierwsza z wymienionych prac, jedyna w piśmiennictwie rodzimym i pierwsza w tym zakresie w literaturze prawa kanonicznego w ogóle, stanowi próbę całościowego ujęcia problematyki zgody małżeńskiej. Zawiera ona analizę norm prawnych zawartych w odnowionym Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. nawiązując do orzecznictwa Roty Rzymskiej. W odniesieniu do nowych regulacji prawnych ukazuje ewolucję w stosunku do odnośnych postanowień Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1917 r. Na walory tego opracowania zwrócił uwagę m.in. wybitny sędzia – audytor Roty Rzymskiej i profesor kanonicznego prawa małżeńskiego w Papiejskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, Antoni Stankiewicz (obecnie biskup i Dziekan Roty Rzymskiej) w swojej recenzji, zamieszczonej w *Monitor Ecclesiasticus* z 1992 roku.

Opracowanie *Matrimonium facit consensus* to z kolei zbiór komentarzy do 27 znaczących dla kształtowania kierunków orzecznictwa wyroków Roty Rzymskiej dotyczących sfery zgody małżeńskiej. W opracowaniu tym Ks. Profesor zwraca uwagę na sposób wykładni i stosowania norm prawnych nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego przez judykaturę rotalną. Bardzo pozytywną opinię wyraził o tej pracy kard. Zenon Grocholewski w swojej recenzji zamieszczonej w *Ius Ecclesiae* z 2001 roku.

Trzecia z wymienionych publikacji, poświęcona kan. 1095, nn. 1 – 3 KPK, jest pionierską w literaturze rodzimej monografią, w której podejmuje się próbę pogłębionej i wszechstronnej analizy normy prawnej w przedmiocie niezdolności do powzięcia zgody małżeńskiej. Niezdolność ta obejmuje trzy odrębne postaci zaburzeń psychicznych uniemożliwiających – z samego prawa naturalnego – ukształtowanie zgody małżeńskiej jako aktu woli, przez który konstituuje się związek małżeński. Praca ta – wydaje się – wnosi bardzo znaczący wkład do rozwoju nauki kanonicznego prawa małżeńskiego.

Wreszcie ostatnia książka jest pogłębionym komentarzem do kan. 1098 KPK, poprzedzonym bogatą historią normy prawnej. Poza tym w pracy tej wskazano na *ratio legis* tejsze normy, omówiono sposób dowodzenia *deceptio dolosa*, a także poruszono problem retroaktywności kanonu.

W obszarze kanonicznej zgody małżeńskiej znajduje się ponad 20 prac Jubilata poświęconych niezdolności do podjęcia istotnych obowiązków małżeńskich kan. 1095, n. 3 KPK. W tych rozprawach, Autor formułuje m.in. własne stanowisko w dyskusji toczącej się w doktrynie na temat niektórych kwestii spornych.

Cennym wkładem Profesora w dzieło recepcji orzecznictwa Roty Rzymskiej są jego kolejne komentarze wyroków tego trybunału, ogłoszone po wydaniu wspomnianej pracy książkowej *Matrimonium facit consensus*, przede wszystkim w wydziałowych czasopismach: *Jus Matrimoniale* i *Prawo Kanoniczne*.

Wiele innych zagadnień kanonicznego prawa małżeńskiego i rodzinnego stało się przedmiotem kilkunastu rozpraw i artykułów Księdza Profesora. Zawierają one nowatorskie studia dogmatyczno-prawne poświęcone nowej wizji małżeństwa zaprezentowanej przez Sobór Watykański II, *celom małżeństwa*, systematyce tytułów nieważności małżeństwa. Kilka prac ks. prof. W. Góralski poświęcił

następnie kanonicznemu prawu małżeńskiemu Kościołów Wschodnich, problemowi wymiaru prawnego miłości małżeńskiej, kościelnemu prawu rodzinnemu, przeszkodom małżeńskim w prawie kanonicznym i w prawie polskim, czy też separacji. Większość z nich ma charakter nowatorski.

Wreszcie należy wspomnieć o opracowaniach podręcznikowych z zakresu prawa małżeńskiego. Wprawdzie podręczniki nie należą do kategorii dzieł naukowych, niemniej trzeba wspomnieć, iż wśród czterech podręczników kanonicznego prawa małżeńskiego, które wyszły spod pióra Jubilata, dwa zostały przeznaczone dla studentów wydziałów prawa i administracji, a ich kompozycja wydaje się oryginalna, a podręcznik dla studentów prawa kanonicznego doznał drugiego, znacznie rozszerzonego wydania.

Problematyka prawa konkordatowego stała się szczególnie bliska ks. Profesorowi, gdy w 1993 r. uczestniczył w negocjacjach Rządu RP i Stolicy Apostolskiej nad tekstem konkordatu. Swoje zainteresowania badawcze w tym obszarze skupia on przede wszystkim właśnie na konkordacie polskim z dnia 28 lipca 1993 r. W jego dorobku naukowym znalazło się tutaj 5 publikacji książkowych oraz kilkanaście rozpraw i artykułów.

Opracowanie, którego współautorem jest ks. Witold Adamczewski pt. *Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską z 28 lipca 1993 r.* jest pierwszą próbą – w literaturze przedmiotu – ustosunkowania się do całokształtu regulacji konkordatowej, co uitorowało drogę licznym publikacjom dotyczącym wielu kwestii „konkordatowych”. Praca ta spotkała się m.in. z dużym uznaniem wspomnianego już wyżej kard. Zenona Grocholewskiego, który przedstawił jej recenzję w czasopiśmie *Apollinaris* z 1994 roku.

Unikatowym i wydaje się, bardzo cennym opracowaniem, pozostaje: *Konkordat polski 1993. Od podpisania do ratyfikacji*. Jest to praca ukazująca skomplikowany przebieg powstawania umowy konkordatowej oraz jej procedury ratyfikacyjnej. Stanowi ona nie tylko poważny wkład do rozwoju nauk prawnych, lecz także politologii. Gdy chodzi o samą procedurę ratyfikacyjną, to na uwagę zasługuje także publikacja: *Przebieg procedury ratyfikacyjnej dotyczącej konkordatu polskiego z 28 lipca 1993 r.* Problematykę zawarcia małżeństwa kanonicznego wywierającego skutki cywilnoprawne ks. prof. W. Góralski poruszył w kilku opracowaniach. Pra-

ca te wnoszą, jak się wydaje, pożyteczny wkład do rozwoju nauki prawa małżeńskiego – tak polskiego, jak i kanonicznego.

Innym wątkiem tematycznym dotyczącym konkordatu polskiego jest – w pracach Jubilata – zasada niezależności i autonomii Państwa i Kościoła. Została ona poruszona kilkakrotnie w opracowaniach Księdza Profesora. Osiągnięciem badawczym jest tutaj pogłębiona analiza poszczególnych regulacji umowy w aspekcie aplikowania zasady niezależności i autonomii obydwu podmiotów we wzajemnych relacjach. Na kanwie prac z zakresu prawa konkordatowego należy wspomnieć o kilku opracowaniach Autora z obszaru prawa wyznaniowego, ściśle związanego z tym pierwszym. Dodać należy, że prace ks. prof. W. Góralskiego są często powoływane w piśmiennictwie rodzimym, niejednokrotnie i w publikacjach autorów za granicą. W pracy naukowo-badawczej skupia ks. prof. Góralski swoją uwagę na kościelnym prawie małżeńskim, historii prawa kanonicznego oraz na prawie konkordatowym. Jak już wspomniano opublikował blisko 900 prac naukowych i popularno-naukowych, w tym ponad 40 książkowych.

4. Działalność organizacyjna

Ks. prof. Góralski pełnił i nadal pełni szereg funkcji poza swoją diecezją i poza swoimi uczelniami. Tak, więc w latach 1982-1987 był wiceprzewodniczącym Sekcji Kanonistów Polskich przy Komisji Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski, a w latach 1987-2004 jej przewodniczącym (do końca istnienia Sekcji). W 2008 roku został wybrany wiceprzewodniczącym Stowarzyszenia Kanonistów Polskich. W latach 1984-1999 był członkiem Rady Prawnej tejże Konferencji, w latach 1995-1999 członkiem jej Zespołu Konstytucyjnego, a w latach 1996-2006 należał do Rady Naukowej KEP. W 2006 roku wszedł do Zespołu Konsultorów ds. Rewizji Statutu i Regulaminu tejże Konferencji. W 1993 roku brał udział w negocjacjach z Delegacją RP nad przygotowaniem konkordatu jako członek Delegacji Stolicy Apostolskiej.

W 1990 roku założył rocznik *Jus Matrimoniale* i od początku jest jego redaktorem naczelnym. Jest też współzałożycielem rocznika *Studia Płockie* (1972) i członkiem Redakcji, a w latach 1988-1998 był redaktorem naczelnym. Od 1985 roku pozostaje członkiem Polskiego Komitetu Doradczego Międzynarodowego Przeglądu Teologicznego *Communio*, od 1997 roku jest członkiem Rady Nau-

kowej kwartalnika *Prawo Kanoniczne*, od 1999 roku członkiem Rady Programowej periodyku *Kwartalnik Prawa Publicznego*, a od 2001 roku członkiem Rady Programowej kwartalnika *Zeszyty Prawnicze*. W roku 2001 wszedł do Rady Naukowej rocznika *Forum Iuridicum*, a w 2003 roku został członkiem Rady Programowej periodyku *Golgota Wschodu*. Od roku 2008 należy do Rady Naukowej nowo powstałego czasopisma *Przegląd Prawa Wyznaniowego*.

W latach 1996-1999 był dziekanem Wydziału, przekształconego w 1998 roku w Wydział Nauk Prawnych – Prawa i Prawa Kanonicznego, po uruchomieniu kierunku studiów *prawo*. W tym okresie aktywnie uczestniczył w staraniach o utworzenie – na bazie ATK – uniwersytetu, uwieńczonych utworzeniem w 1999 roku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W latach 1999-2002 był prorektorem ATK, a następnie UKSW, i pierwszym zastępcą Rektora, a także przewodniczącym trzech komisji senackich. Od 2008 roku jest członkiem senackiej Komisji ds. Nauki i Kadr Naukowych.

W latach 1991-1993 należał do Komitetu Nauk Prawnych PAN, do którego został wybrany ponownie na kadencję 2007-2010. W latach 1999-2002 był członkiem Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych PAN. Od 1997 roku jest członkiem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (aktualnie czwartą kadencję).

Jako kierownik Katedry Kościelnego Prawa Małżeńskiego i Rodzinnego w KUL, a potem w ATK i w UKSW, zorganizował siedem sympozjów i konferencji naukowych, w tym cztery międzynarodowe (Lublin, Warszawa, Sikórz k. Płocka, Popowo k. Wyszkowa). Brał udział w czterech międzynarodowych kongresach prawa kanonicznego (Rzym, Paryż, Lublin, Wenecja). Na sympozjach, konferencjach oraz na innych spotkaniach naukowych i duszpasterskich wygłosił ponad 260 referatów.

Ks. Prof. Góralski przynależy do następujących towarzystw naukowych: *Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo* z siedzibą w Rzymie (od 1983 r.), Stowarzyszenie Kanonistów Polskich (od 1990 r.), Towarzystwo Naukowe KUL (od 1978 r.), Towarzystwo Naukowe Płockie (od 1977 r.), Polskie Towarzystwo Prawa Wyznaniowego (od 2008 r.).

Od 2006 roku jest prezesem założonej przez siebie Fundacji *Pro futuro* im. bł. Leona Wetmańskiego, należy poza tym do Rady Programowej Fundacji Grantowej m. Płocka (od 2006 r.), a także do Zarządu Towarzystwa Wychowanków, Wychowawców i Przyjaciół

Gimnazjum i Liceum im. Marszałka Stanisława Małachowskiego (od 2000 r.).

Ks. prof. Góralski od początku udziela się także w duszpasterstwie, oddaje się m.in. posłudze rekolekcyjnej (prowadził ponad 70 serii rekolekcji), od 2005 roku jest także szafarzem sakramentu bierzmowania.

Czcigodny Księżu Jubilacie, kończąc mogę śmiało powiedzieć, że szczególnym atrybutem Twojej osobowości jest wszechstronność, nie ograniczasz się do zadań ściśle profesorskich, ale podejmujesz się zadań na wielu płaszczyznach życia. W imieniu własnym i wszystkich tu zebranych składam najlepsze życzenia i serdeczne podziękowania za Twój wkład w powiększanie dobra Kościoła, Ojczyzny, swego miasta, swojej Uczelni i Wydziału. Życzymy Ci dobrego zdrowia i wielu sił do dalszej owocnej pracy.